Szervezet	1987	1988	1989	1990	1991
Bács-Kiskun megye	144	128	147	143	
Baranya megye	119	124	145	143	
Békés megye	174	190	189	129	
Borsod megye	84	67	66	56	
Csongrád megye	164	158	201	59	
Fejér megye	97	102	107	91	
Győr-Sopron megye	201	224	234	112	
Hajdú-Bihar megye	176	138	159	159	
Heves megye	85	100	105	69	
Komárom megye	74	70	73	73	
Nógrád megye	72	71	81	47	
Pest megye	230	229	248	171	
Somogy megye	114	104	95	46	
Szabolcs-Szatmár megye	113	103	119	104	
Szolnok megye	93	87	97	95	
Tolna megye	107	104	99	47	
Vas megye	116	132	124	112	
Veszprém megye	97	90	93	110	
Zala megye	45	35	52	33	
Bibliográfiai szekció	–	–	–	–	
Gyermekkönyvtáros szekció	132	113	113	143	
Iskolai könyvtáros szekció	*78*	*96*	*96*	*147*	*199*
Mezőgazdasági könyvtáros szekció	–	–	–	52	
Múzeumi könyvtáros szekció	3	28	30	37	
Olvasáskutatási és olvasószolgálati szekció	94	93	93	43	
Zenei könyvtáros szekció	85	80	83	98	
Társadalomtudományi szekció	268	246	255	216	
Központ	109	98	96	95	
Testületi tagok	51	57	59	53	
Műszaki könyvtáros szekció	500	500	536	540	
Összesen	*3625*	*3567*	*3795*	*3213*	

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete taglétszáma 1987 és 1990 között

nyolcvanas évek közepén azonban még nehéz volt egy önálló egyesület létrehozása, különösen akkor, ha nem volt elnökjelöltünk sem.

Az előkészületek utolsó heteiben Szabó Sándor ajánlotta, beszéljek *Tóth Gyulánéval*. Soha nem hallottam a szombathelyi kolléganő nevét, nem találkoztam vele az MKE rendezvényein sem – de bíztam Szabó Sándorban s abban, hogy egy tanárképző főiskola könyvtárvezetője ismeri eredményeinket és munkánk aktuális kérdéseit. Tudtam, aki több éve könyvtárigazgató, az el tud igazodni az állami és pártvezetés köreiben. (Az iskolai könyvtárosokból általában hiányzott az ilyen tudás.) Azt azonban nem tudtam, milyen messze voltak a közoktatás könyvtárosainak problémáitól, és főleg az 1960 és 1985 közötti eredményeitől, örömeitől. Végül felhívtam a szombathelyi főiskolát, s felkértem Tóth Gyuláné Király Katalint az elnöki tisztségre.

Az iskolai szekció 1986 novemberében a Fáklya klubban tartotta alakuló ülését. A szervezők nevében köszöntöttem a megjelenteket és idéztem: *„Sokaknak egy cél felé való tömörülése feltűnő nagy dolgokat hoz létre.” (Veres Pálné)*

Megválasztott elnökünk, Tóth Gyuláné kiemelte, törekednünk kell a minisztérium és a párt központi bizottsága határozatainak megvalósítására. Elnökünk a végrehajtást, én, a megválasztott titkár a kezdeményezést, az öntevékenységet, mindenki egyéni felelősségét hangsúlyoztam. Ez a két irány pompásan kiegészíthette volna egymást, de vezetőségünk munkája nehézzé vált a társadalmi változások forgatagában. Egyik vezetőségi ülésünk kezdetén elnökünk utódjavaslat nélkül bejelentette lemondását, és váratlanul csatlakozott hozzá *Balogh Mihály* is… Nem volt sok időnk a gondolkodásra, mivel kezdődött rendezvényünk a Deák téri általános iskola dísztermében. Titkárként bejelentettem a tagságnak, hogy előkészítjük az elnök és a teljes vezetőség újraválasztását. Nagyon reméltem, hogy a választás után sima tagként folytathatom munkámat. Kértem, ne szerepeljek már a vezetőségben, de a megjelentek teljes számban megszavaztak. Nehéz volt úgy dolgozni, hogy a tagság egy része nem értett egyet többünk gondolataival. Nos, az új vezetőségben az elnök mellett néhány hónapra elvállaltam a munkát, amíg bele nem tanultak a feladatok ellátásába. A néhány hónapból egy számomra igen nehéz év lett.

Végül 1991 őszén új vezetőséget választott a tagság: Balogh Mihály elnököt, a szakmánkhoz haláláig hű *Ambrus Andrásné Zsókát* és más tagokat. Jó érzéssel adtam át a munkát. Az MKE elnöksége által összeállított statisztika szerint 1986-tól, alakulásunktól folyamatosan nőtt tagságunk száma. Az első öt nyári akadémiánk is sokak elismerését váltotta ki. Örömmel készültem nyugdíjas éveimre.

Ugrin Gáborné
az iskolai szekció szervezője

Kilencven éve született Martonosi Pál állami díjas könyvtárigazgató

A Kiskunhalasi Városi Könyvtár újraalapítója 1916. június 16-án született Zomborban. Ötéves korában költöztek Halasra, majd vissza Zomborba. Katonaként részt vett a háborúban, ezt követően újra Halasra jött, és könyvkereskedőként dolgozott.

A negyvenes évek végén elkezdődött a népkönyvtári hálózat kiépítése az országban, így

Kiskunhalason is. Martonosi Pál lett a kezdetben 160 kötetes helyi könyvtár vezetője. Az 1897-ben alapított városi könyvtár így indult újra. Volt, majd újra lett egy városi könyvtár. Nem egy könyvtárról, nem egy újraalapításról és nem egy befejezett tényről van szó. Egy könyvtári rendszer, egy – máig élő és eleven – könyvtárügy, egy új kultúra és civilizáció született ott és akkor. És mivel ma is él ez a könyvtári rendszer, ez a könyvtárügy, ez a kultúra és ez a civilizáció, nem újraindításról van szó, hanem a folyamatosságról, amelyet mi, maiak továbbvihetünk, és az utánunk következők folytathatnak. Ez is Pali bácsi érdeme.

1949-től 1981. december 31-éig, nyugdíjba vonulásáig volt igazgatója könyvtárunknak, amely hosszú időn keresztül járási könyvtár volt. Állományunk ekkorra már 94 ezer dokumentummal rendelkezett. Nemcsak egy városról, annak könyvtáráról van szó, hanem egy járásról, egy kistérségről. Martonosi Pál nevéhez fűződik e térség könyvtárainak létrehozása. Nem csupán a mai községi könyvtáraké, de az azóta várossá lett Jánoshalmáé, Tompáé és Kiskunmajsáé is. A külterületek, a tanyák ügyét különösen a szívén viselte. A könyvtári fiókok, letétek megteremtése, a helyszíni filmvetítések bevezetése az ő nevéhez fűződik. A XXI. századnak megfelelően a mai könyvtárügy stratégiai tervében és cselekvési programjában újra kiemelt szerepet kap a kistérségi ellátás.

Martonosi Pál 1975-ben megkapta az Állami Díjat – máig ő az egyetlen ilyen kitüntetett Halason –, amelynek indoklásában pontosan a fentiek szerepelnek. Igazgatása alatt háromszor nyertük el a Kiváló Könyvtár címet. Nyugdíjba vonulását követően sem tért nyugállományba. Szinte élete utolsó napjáig dolgozott a Szilády Áron, majd a Bibó István Gimnázium könyvtárában. A város 1993-ban Pro Urbe kitüntetéssel jutalmazta. A fentieken kívül megkapta a Kiváló Népművelő és a Szocialista Kultúráért kitüntetést, továbbá a Szabó Ervin-emlékérmet.

2003. május 22-én szíve megszűnt dobogni. Most lenne 90 éves. Az élők feladata emlékének megőrzése és az új könyvtáros generáció számára a szakma szeretetének és szellemiségének átadása, az olvasók, az információt keresők javára.

Varga-Sabján Gyula

(Elhangzott 2006. október 16-án abból az alkalomból, hogy a kiskunhalasi könyvtár felvette Martonosi Pál nevét.)

Mesemondó gyermekek találkozója Halason

A kiskunhalasi Martonosi Pál Városi Könyvtárban megrendezett Mesemondó gyermekek találkozójának helyezettjei:

Alsótagozatosok

1. *Böcz János* (Szent József Katolikus Általános Iskola Kiskunhalas)
2. *László Noel* (Szvetnik Joachim Általános Iskola, Mélykút)
3. *Börcsök Bálint* (Általános Iskola, Zsana)

Felsőtagozatosok

1. *Kotroczó Luca* (Általános Iskola, Tompa)
2. *Erdélyi Henrietta* (Farkas László Általános Iskola, Kelebia)
3. *Bölecz Virág* (Kertvárosi Általános Iskola, Kiskunhalas)

Különdíjjal jutalmazta a zsűri *Gusztos Enid* 1. osztályos tanulót.

V-S. Gy.